

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/27
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egyes évre 720 Lej
Fél évre 380 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej.

Hirdetések díjazása szerint.
Megjelenik naponta nyolc.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Szünetekben 50 beattal
több.

Liberális győzelem Galatiban.

(Bucuresti, december 23.) A galati szenátórválasztáson a kormány jelöltjét Prodromot választották meg szenátornak. Prodrom 3600, a nemzeti párt jelöltje 3558, a parasztpárté 2109, a Jorga-párté pedig 1747 szavazatot kapott. Miután a regátbéli választási törvény nem ismer pótválasztást, Prodrom-ot megválasztott szenátornak jelentették ki.

Felosztatták az egyiptomi parlamentet.

Kairóból táviratozzák: A Reuter Távirati Iroda arról értesül, hogy az egyiptomi kormány végleg elhatározta a jelenlegi egyiptomi parlament felosztását.

Elítélték a bucarestii kémpör vádlottait.

(Bucuresti, december 23.) A hadbíróság nyolc órai tanácskozás után tegnap éjjel hirdette ki az ítéletet a szovjet kémkedési perben. A bíróság Csajkovszky őrnagyot, Nita főhadnagyot, Ciseloff kapitányt, Köppel és Wachmann vádlottakat a maximális büntetéssel, öt évi fegyházzal sújtotta, több vádlottat két és egy évi elzárásra ítél, hatot pedig felmentett a vád alól.

Halállal fenyegették Jasi rendőrprefektusát

(Bucuresti, december 23.) Az igazságügyminisztérium kommunikét közöl a jasi letartóztatott diákok ügyében. A hivatalos közlemény szerint az eljárás a legnagyobb gyorsasággal folyik és a diákok éhség-sztrájkja nem a rossz bánásmódnak tulajdonítható, hanem annak az elhatározott szándékulnak, hogy igy erőszakolják ki szabadlábrahelyezésüket. Jasiból érkezett jelentés szerint a letartóztatott diákokat az éhség-sztrájk miatt valószínűleg szabadon bocsátják. Ugyane h iradással egy időben távirat jelenti Jasiból, hogy Jonescu ezredes, a jasi ui rendőrprefektus, alig hogy elfoglalta hivatalát, máris halállal fenyegető levelet kapott. A rendőrprefektusnak épen akkor kézbesítették a levelet, amikor a prefektura lépcsőjén ment fel. Egy diáknak látszó fiatalember adta át neki személyesen a levelet. A fenyegető levél kézbesítőjét letartóztatták, ez Emil Cittának nevezte magát, de a fenyegető levél íróját egyáltalán nem volt hajlandó elárulni. A megfenyegetett prefektus magához kértette az összes rendőrtiszteket és felhívta őket, hogy a legerélyesebb katonai alapon vezessék be a nyomozást a fenyegető levél írójának kézrekerítésére.

Németország általános leszerelést kíván

A német kormány jegyzéke a Népszövetséghez.

Berlinből táviratozzák: Németország a Népszövetséghez jegyzéket intézett, amelyben az általános leszerelés szorgalmazását kívánja. A jegyzék rámutat arra, hogy a 60 milliós lakosságú és 2000 kilométeres tengerparttal rendelkező Németországnak mindössze 100.000 főből álló hadserege van. A hadsereg felszereléséből azonban a modern haditechnika eszközei hiányoznak, a német erődítményeket lerombolták

és a hadipart teljesen megszüntették. Ellenben bizonyos 8 milliós és 14 milliós lakosságú szomszédállamoknak 80.000, illetőleg 230.000 főből álló, egy harmadikának pedig 700.000 főből álló hadserege van, amelyek óriási és a legmodernebb felszereléssel rendelkeznek. Pedig ha a Népszövetség végre is hajtaná Európa leszerelését, még mindig felülmulnák az európai államok hadseregeinek létszámait a német hadsereg állományát.

A csanádi egyházmegye római zarándokútja.

A szerdai nappal megkezdődött a Szentév. — A zarándoklatot előkészítő bizottság megalakulása.

(Saját tudósítónktól.) Szerdán, december 24-én kezdődik meg az egész világon a katolikus egyház szent esztendeje, amelyet minden hívőnőt évben ünnepel meg a világ katolikus társadalma. Holnap délután 3 órakor megkondulnak nálunk is a harangok és egy fél óra hosszat fognak zúgni s ugyan ekkor szólalnak meg Róma harangjai is. A pápa ünnepélyes kegyetek között kopogtatja meg arany kalapácsával a szent kaput, amely a kopogtatásra kinyílik és a szentév során nyitva marad a Rómába zarándokló hívek előtt. A szentévekben mindig a zarándokok százezrei keresték fel az örök várost, Rómát és ezidén is hatalmas méretekben indul meg a zarándokcsapatok szervezése. A csanádi egyházmegyében is nagy súlyt helyeznek arra, hogy minél több katolikus hívő keresse fel a szentévben Rómát. Ezért már most egy széleskörű, a zarándoklat előkészítő bizottság lép munkába.

Pacha Ágoston, a csanádi római katolikus egyházmegye apostoli kormányzója most bocsátotta ki körlevelét, amelyben kinevezi az előkészítő bizottság tagjait. A nagy bizottság prezese Magyary Pál apátkanonok. Tagjai pedig 1. A püspökség központi papságából: Kayser Lajos kanonok, Járossy Dezső, dr. Korner József, dr. Faragó János, dr.

Réthy Imre, teológiai tanárok, dr. Waltner József püspöki titkár, Nischbach József képzőintézeti igazgató, Schicht Ádám tanulmányi főnök és Takács János káplán. 2. Az összes kerületi esperesek. 3. A minorita, a piarista és a Salvator-rendek tartományi főnökei, a máriaradnai gvardián és dr. Wild Endre volt minorita tartományi főnök. 4. Arad, Timisoara, Delta, Karánsebes, Lugos, Orsova, Szentanna, Nagyszentmiklós, Pancota, Ujarad, Pecinl-nou, Vinga és Zsombolya plébánosai. 5. Mint világi tagok Bogma Miklós (Timisoara), Bohnert István (Timisoara), Bach Gyula (Timisoara), Boros Iván (Arad), Delbl Fülöp (Timisoara), Fünd Eisen László (Timisoara), dr. Gabriel József (Timisoara), Heinrich Péter (Zsombolya), dr. Jakabffy Elemér (Lugos), Kórossy György (Arad), dr. Kováts Béla (Timisoara), dr. Láng Béla (Timisoara), idős Löcs Rezső (Arad), ifjabb Löcs Rezső (Arad), dr. Matolay Zoltán (Timisoara), Martzy Mihály (Timisoara), Mangold Sándor (Timisoara), Nemes József (Timisoara), Osztié Andor (Timisoara), Pauk Frigyes (Karánsebes), Potenz Antal (Timisoara), Prohászka Ede (Timisoara), dr. Prohászka László (Arad), dr. Rosti Rezső (Pancota), Skorday Benő (Timisoara), Schill József (Arad), Stachler Ádám (Timi-

soara), Szukk Antal (Ujarad), Schwab Károly (Karánsebes), Schultz Ferenc (Lippa), Szál József (Orsova), Tedeschi Albert (Timisoara), Uhrmann Alfréd (Delta), Vargha Aladár (Timisoara), Weismayr Ferenc (Timisoara) és még többen. Az apostoli kormányzó körlevelében még kéri a szociális missziókat, a Mária-kongregációkat, a katolikus jótékonyági és vallási egyesüléseket, hogy elnöknöjűk és két-két küldöttjük által képviseltesék magukat a bizottságban.

Kártyavetők inváziója.

Egy marosmenti község tele van jósnókkal.

(Saját tudósítónktól.) A Maros mentén fekvő, Araddal szomszédos Muresel (Zsigmondháza) községben furcsa divat kapott lábra. A községben mostanában egyszerre öt kártyavető „működik” és mint mondják, mindegyiknek szép jövedelmet hoz a foglalkozása. Az egyik egy Zsófi nevű fiatal nő, aki a Hosszu-uccában lakik, több gyermeket tart alkalmazásában ut mutatóként, akik a kérdezősködő idegeneket hozzá vezetik. Egy másik Putinné, a község háza közelében lakik, Vargáné az ujaradi hid közelében, Kasztráné a Maros parton és Schattbergerné az ujaradi hid közelében. Számos látogató keresi fel mind az öt jósnőt a közellevő temesmegyei községekben, sőt Aradról is állandóan látogatják őket a jövő titkai iránt érdeklődők, akiknek a jósnők szívesen rendelkezésre állanak 20-100 lejig terjedő honorárium ellenében. Mint a beavatottak mondják az öt kártyavetőnek szép jövedelme van s ez a pompás jövedelmező „foglalkozás” mostanában még többeket is arra csábított, hogy ők maguk is gyümölcsöztesék az emberek hiszékenységet. A kártyavetőnek üzelmelt azonban már a lakosok is megcsalták s arra igyekeznek felhívni az illetékesek figyelmét, jó volna a tömegben működő jósnókat valamilyen ellenőrzés alá rendelni, hogy megakadályozzák az emberek hiszékenységgel való visszaéléseket. Mert a jóslás veszedelmes méretekben való elterjedése csak ezt eredményezné.

Miért nem lehet beszélni Araddal

A telefonvonal állandó megrongálódása. — A soha meg nem szűnő üzemzavar.

(Saját tudósítónktól.) Arad egy hét óta el van vágva a világtól. A telefon vonala megrongálódott, valószínűleg egy decemberi szélvihar okozott kellemetlenségeket s azóta ha nagynehezen jelentkezik a központ és utána az interurbán egy a válasz: a vonal rossz, nem lehet beszélni.

Máskor is történtek a telefonforgalomban hasonló incidensek, máskor is volt tél, decemberi viharok is jártak, de egy hetes parva, krónikus üzemzavar, amely megbénítja a városok egymással érintkezését, nem emlékszünk rá, hogy előfordult volna. Végére is egy hét alatt új telefonvonalat lehet építeni akár a fővárosig, Bucurestig is és tulságos igyekezni se kell hozzá. Nem tudjuk kik az illetékes faktorok, akiknek kötelesség szerinti kötelessége eljárni, hogy ez az anomália minél hamarabb megszűnjék. — Állandósítani az üzemzavart még sem lehetséges. Az ütött-kopott, csengő-bongó, szörcsögő, nehezen hallatszós, még nehezebben megkapható telefon ma már igazán nem vívmány, a technika csodája, a mi nélkül el lehet az ember. A nyurgati államokham, nekünk bármily hihetetlennek is tetszik — már mellényzsebkötből veszik elő az emberek a dróméiküli apparátust, hogy a szomszéd világrészszel érintkezzenek. Nekünk nincs nagy kívánságunk, csak hogy sürgető, anyagilag s erkölcsileg fontos ügyeinkben az 50—60 kilomé-

ter távolságra lévő szomszédvárosokkal érintkezhessünk. Ha már az az Edison megcsinálta a modern élet kínzó gyönyörűségét, a telefont, legalább használjuk még néhány évszázadig, ápoljuk a mult tiszteletét.

Amikor a sorokat írjuk, el nem

Szemtől-szembe a halálraítélt Márffyval

Aki még a börtönben sem vesztette el hetyke modorát. A bombamerényletek hőse bizik a felmentésben.

(Budapest, december 23.) A bombamerényletek pörében hozott súlyos ítéletek még mindig élénken foglalkoztatják Budapest közvéleményét. Érdekes, hogy a liberális és fajvédő elemek egyöntetű véleménye, hogy Márffy Józsefet és társait nem fogják kivégezni, mert a tábla megsemmisíti a törvényszék ítéletét. A Márffy-ügyet először dr. Fajl Ivor tanácselnöknek osztotta ki dr. Langer Jenő törvényszéki elnök, aki ellen azonban elfogultsági kifogást emeltek és ezért visszaadta a pör anyagát Langernek. Ekkor Denk Tivadár tanácsának adták ki az ügyet, de a liberális szellemű lapok megírták, hogy a bátyja Florthy kormányzó kabinetirodájának főnöke, ami elég volt ahhoz, hogy ő se vállalja a pört. Így Langer Jenő maga vette a kezébe az ügyet és a gyakorlat ellenére több büntetőtanácsból egy ad hoc tanácsot alakított. Ez az intézkedés nagy feltűnést keltett, mert a büntetőtanácsok egy évre állandó jelleggel alakulnak meg és

parásfolható irigységgel kell tudomásul venni, hogy Jugoszláviában — Szabadkán itt — Budapesttel és az egész világgal megnyílt a telefonforgalom. Mivel vagyunk mi hátrább, mint Jugoszlávia. De itt sajnos nemcsak hogy erről nem álmodhatunk, de egy látszik száz kilométertávolságra eső vidéki várossal sem kapcsolhatunk — drága pénzzel fizetett — telefonösszeköttetést.

csak a Kuriának van joga, — mint a csongrádi esetben is — ad hoc tanácsot kiküldeni. A Közlöny budapesti tudósítója meg akarta látogatni Márffy Józsefet a fogházban. Márffy azonban annyira szigorú őrizet alatt tartják, hogy még a rokonainak is csak kivételes esetben adnak látogatási engedélyt. Aki engedélyt kap a foglyolátogatásra, azt az elnöki szobából egy másik kis szobába vezetik, ahol megmottózzák, azután lekísérik hozzá azt a foglyot, akit meg akar látogatni. A beszélgetés egy altiszt és egy fogházor jelenlétében folyik le úgy, hogy a rab és a hozzátartozó három lépés távolságra ülnek egymástól, nehogy át tudjanak egymásnak adni valamit. A megtagadott látogatás idején volt azonban az orvosi vizsga. A foglyok hat fegyveres fogházor között sorakoznak fel az udvaron és egyenként kísérik őket a rendelőbe. Külön két ór között állott egy fiatal, 23—24 éves, szemüveges, egyzáltalt külsejű fiatal ember: A halálra ítélt Márffy József. Meleg télikabátban, a kezét a zsebeibe süllyeszti, mégis fázik. Apró lépésekkel táncolt egy helyben. Az

örök mozdulatlanul állnak mellette. Márffy az utolsó, akit az orvosi szobába kísérnek. Már egész üres a négyszögletű udvar, a maródi rabokat visszakisérték cellájukba. Márffy felemelt fejjel, büszkén lépked, mintha dicsekedni akarna azzal, hogy halálraítélték. Amikor belép a folyosóra, körülnéz, meglátja az embereket, rákiált a kíséző őröire:

— Miért engedik ide ezeket a kíváncsi embereket? Mit bámulnak rajtam? Mi vagyok én? Paprikajancsinak néznek engem?

Az örök csillapítják. Megáll, megigazítja a szemüvegét és úgy kiabál. Végül is megfogják és beviszik a szobába. Még bentől is hallatszik, hogy szórja hangosan kifogásait a fogház „biztonsága” ellen.

— Itt sem hagynak békét... Bérencselt küldenek rám...

Majd ismét nyílik az orvosi szoba ajtaja. Márffy megy vissza a cellájába és zsörtölődve mondja az öröknek:

— Lázam van, a nedves cellában nem mulik el. Holnap újból jelentkezem!

Márffy József még kegyelmet sem kért, mert bizik benne, hogy a nyolc hónap múlva sorra kerülő fellebbviteli tárgyaláson felmentő ítéletet hoznak.

— Nagy karácsonyi kedvezmény új előfizetőinknek. Aki, most előfizet a Közlönyre az december 31-ig ingyen kapja lapunkat, s az előfizetést csak 1925 január 1-től számítjuk. Tehát a pompás, nagy karácsonyi számot, valamint a közben megjelenő példányokat díjmentesen kapja kézhez, amivel mindenki mintegy 50 Lejt takarít meg.

TARCA

A szent hazugság.

Haldokló napsugár reszket az égakom...
Messziről, a gyógyterem terra-száról hozzám kuszák a cigánybanda muzsikája:
„Csak egy kislány van a világon...”
Mintha csak tegnap lett volna, pedig azóta őszbe vegyült az akkor sűrű, fekete haj.
* Annabál...
Huzta a cigány, a Bandi meg énekelt. Oly szépen, oly lágyan, hogy még az öreg ezredes is könnyezett. A kis Elza szeme meg úgy nevetett, úgy ragyogott, mintha gyémántok tüze égett volna benne. Pedig az a kór, rettenetes, halálos kór, a sorvasztó emésztő láz, a mögötte lebzselő halál pillantása volt.
Szegény Elza! Oly szép volt, s úgy vágyta az életet, úgy vágyta a boldogságot!
Fehér battisztruháskában, rózsaszín máslival fekete copijában, tizenhárom éves ifjú életének minden bájjával és nyomorával újból

itt látom mellettem, újból hallom ezüst kacagását, dermesztő zokogását.

A kis Elza ez egyszer nem fogadott szót. Pedig nagyon beteg volt a télen. Vért köpött s orvosai szigorúan megtiltották, hogy táncoljon. És ő mégis táncolt. Sohasem láttam fly tündöklő szépnak. Kipirult arccal, szikrázó szemekkel járta a csárdást. De kipirult arca hirtelen márványszínűvé torzult. Elza elszedült. Odaugrottam, felefogtam és kivezettem a parkba. Elza ott egy ligestulba süppedt, én melléje ültem egy kint felejtett hintaszékbe.

Körülöttünk észrevétlenül, firtgén szötte szürke, gigászi hálóját a nagyhasú pók, a rejtélyes est. A rozsdavörös szimbe mártott hegyek mint megérdemelt cyklopok, egymás hátán kapaszkodtak a sötétedő égnak. Az erdei uton egy elkésett ökörfogat nyikorgott. Te tején frissen kaszált széna hevert, melyből egy forró nyári napnak minden melege és illata áradt.

A fenyők fölött elvérzett a nap s hirtelen, fekete párducként terpeszkedett szét fölöttünk a titokzatos éj.

Mint a cselmes kisdák az

imádottja háza körül, úgy buikált a fák között a vén kutyon, a hold.

Suttogó fenyők közt elhalt a nyikorgás.

Valahol messze felsírt egy dal. Halk volt és szomorú, buja és jlatos, mint az elfutó nyár...

És ekkor el nem sirt könyvek reszketek felém:

„Tudom, hogy meg fogok halni... oh ne... ne mondja, hogy nem... tudom, érzem, ma... vagy holnap...”

Majd mint lázadó imádság fakadt fel ajkán:

„Pedig úgy szeretnék élni és boldog lenni... legalább egyszer, egyetlenegyszer...”

Arccal felém fordult. Szeme rámragyogott. És én megértettem, hogy Elza vergődő kis szive tele van szerelemmel: / Elzácska szeret! Talán engem, talán valaki mást, talán ő maga sem tudja, hogy kit és én elmondam életem egyetlen, nagy hazugságát, örökzöld lavaszról, lepkéről, virágról, mely csodákat szül, mely hegyeket rombol, mely örökké él...

Zokogás csuklott fel mellettem.

Elza hideg kis kacsója mint didergő kis cica az öblös plüsió-

tőibe úgy simult az én forró tenyerembe.

És én tovább suttogtam, tovább hazudtam:

„Elza, ne sirjon, boldog lesz, élni fog s oly szép lesz az élete, Elza... szeretem...”

És Elza fölemelkedett. Mindkét karját a nyakam köré fonta s lázasan, boldogan suttogta:

Én is, én is, csókoljon... csókoljon...

És én lehajoltam. Szemünk egymásba ölelt, ajkunk összeforrt...

E nagy, szent pillanatban a kurszalón nyitott ablakából felénk áradt a cigány, muzsikája, a szegény, Elza nótája:

„Most van a nap lemenőbe...”

De ezt Elzácska már nem hallotta. A feje hirtelen hátrahanyatlott, az ajka elkékült.

Felordítottam:

„Elza... Orvos... Segítség!” Szemei engem néztek, de már nem láttak... Elzácska halott volt...

Örökzöld fenyők tövében egy süppedő földpup: ez minden...

Bugát Jenő.

A bájosság szaktudó-nánya

A tetszeni vágyás és a tetszeni tudás művészete.

Hölgyeim, akiknek bölcsőjébe esetleg nem helyezték el a teljesen kifogástalan, tökéletes szépség adományát a szükmarku istenek: vigasztalódjanak! Már az elegáns élet filozófiájának írója, a nagy Balzac mester. — aki pedig ebben a dologban elsőrangú, dus tapasztalatokkal rendelkező szakember volt — megírta, hogy a szépségnél sokkal fontosabb a báj, amellyel a nő egész lényét megaranyozhatja, még ha arca, termete, nem is felel meg mindenben az ideális szépség ama követelményeinek, amelyeket a milői Vénusz klasszikus mintája után már a régi görögök megállapítottak. A kitűnő Balzac mester e tanítását megerősíti most egy lejjebb, legmodernebb szaktekin-tély, akit valóban mértékadónak lehet elfogadni e téren, mert hiszen — színésznő, — vagyis a tetszeni tudás legmagasabb egyetemének nyilvános rendes professzora, London egyik legnépszerűbb művésznője, Evelyn Laye, írta most alapos és szellemes tanulmányt erről a kérdéstről. — lehet-e ennél fontosabb kérdés? — praktikus utbaigazításokat adván a hölgyközönségnek, hogyan kell elkerülni mindazt, ami a nőt megfosztja bájosságától s mi módon fokozható mindaz, ami megjelenését kellemesebbé, grációzusabbá, elbűvölőbbé teheti. A nőnek. — írja a Bájosság tanárnője — buzgón és ügyesen napvilágra kell hozni a természetében rejlő kellemet és kecsességet, amelyeket figyelem és gyakorlat által fejleszthet és tökéletesíthet. Legfontosabb segédeszköz erre a tánc, amelynek zengő ritmusában feloldódik a tagok esetleges merevsége, amelynek lágy, dallamos mozdulatai a nők egész magatartásába átmennek, akkor is, amikor nem táncol. Nagy gondot kell fordítani a járás kecsességére, amelynek legnagyobb ellensége a divatos magas sarok; ez a nő egész természetének merev vonalat kölcsönöz. De legtöbb égbekiáltó bünt követik el a hölgyek a Grácia törvényei ellen — állás közben. Rettenetes. — kiált föl elszörnyedve Evelyn Laye, — amikor a hölgyek úgy állnak meg, hogy nem helyezik egymás mellé lábukat, ami által tartásuk oly nehézkes látványt nyújt, mint egy cölöpökön nyugvó építmény. Rendkívül sok kellemet lehet kifejeíteni a karok hullámos mozdulataival, a kéz és az ujjak ügyes, finom mozgásával. Egyáltalán: a szépség vonala a kerekded, lendületes mozdulat: erre kell a hölgyeknek törekedniök s egy kevés gyakorlat a tükör előtt leszoktatja őket szögletes mozgásukról s hozzásegíti, hogy megjelenésük úgy hasson, mint egy melodikus költemény. Mert a nőnek olyan-nak kell lennie, mint a megteste-sült zene! — Így oktatja a bájosság tudományában testvéreit a londoni mesternő, akinek könyvét. — ámbár sok helyes megfigyelést és praktikus tanácsot tartalmaz — mi mégis hallatlanul veszedelmesnek tartjuk a férfiakra nézve. Mert hiszen mi szentül valljuk, hogy abszolút csunya nő

egy sincs a világon, minden nővel veszületik bizonyos báj és ke-llem. És veszületik a tetszeni-vágyás és tetszeni tudás adomá-nya is. S most még jobban ki-

szarják erre tanítani a hölgyeket? Mi lesz akkor az új, eléggé szédülő, eléggé elbűvölő, divatos nyelven szólva: ugyanis eléggé megfőzött szegény férfiakkal?

Lemond a csehszlovák kormány.

Prágából táviratozzák: A lapok jelentése szerint a Svehla kormány a legközelebb lemond és helyébe hivatalnok-kormány lép.

Naptáregyesítés — külön ünnep.

A szerb egyház nem járul hozzá a Gregorian-naptár használatához. — A szerbeknek csak két hét múlva lesz karácsonyuk.

(Saját tudósítónktól.) A nemrég életbe léptetett naptáregyesítés folytán az volt az általános vélemény, hogy az összes Romániában élő keresztény felekezetek ünnepeiket ezután egyidőben — Gregorian-naptár szerint — ünneplik meg. Így az idén a Karácsonyi ünnepek egybeesnek: a görög keleti román egyház és a görög katolikus egyház ugyanakkor ünnepli a karácsonyt, mint a római katolikusok, azonban nem így áll a helyzet a görög keleti szerb egyháznál, amely még mindig a Julián-naptár szerint, tehát csak két hét múlva ünnepli a karácsonyt, épen úgy, mint az eddigi esztendőkből. Ennek a külön ünneplésnek érdekes magyarázata van: A naptáregyesítés ugyanis

csak Romániában történt meg, míg Jugoszláviában, ahol a görög keleti szerb egyház vezetői vannak, még mindig nem történt meg a naptáregyesítés. Az itteni szerb egyház természetesen ehhez tartja magát mindaddig, míg a beigrádi patriárkától erre nézve külön utasítás nem érkezik. Ezt az álláspontot igazolja különben az is, hogy a napokban érkezett meg a szerb egyház által hivatalosan kiadott naptár az 1925. é-re, amely most is a Julián-időszámítást tartalmazza s így ebben a naptárban a Karácsony ugyanakkorra esik, mint az elmúlt évben, azaz két héttel későbbre, mint nálunk. Így, míg a többi egyházak mind december 25-én ünneplik a Karácsonyt, a görög keleti szerb vallásuk csak január 7-én.

Aki vízzel balzsamozza a holtakat.

A páduai egyetem tanára tökéletes balzsamozási módszert talált fel.

(Róma, december 23.) Régen izgatta az emberiséget és ösztökéli kutató munkára a tudósokat egy probléma: hogyan lehetne megóvni az enyészettől az ember porhüvelyét. Most aztán Attilio Maggia páduai egyetemi tanár szenzációs felfedezést tett: új balzsamozási módszert talált fel.

A kis alpesi falutól — a páduai egyetemig.

Attilio Maggia dr. mai fehérhajú öreg or. pályáját egy kis alpesi faluban kezdte, mint orvos. Mindenkitől elhagyatva, magányosan élt könyvei közt. Ugy lát-szott, hogy a mindig mérges és morózus remete, vad emkeseredéssel gyűlöli a világot, pedig Attilio Maggia a hosszú, magányos órák során éppen azon töprengött, hogy miképpen lehetne hasznára az emberiségnek. Talán falusi temetést látott egyszer, amint a fertőző betegségben elhalt ember tetemét emberek vittek a Szent Mihály lován és talán akkor dőbent belé, akkor látta meg, hogy az emberi tetemek mennyi veszélyt rejtenek magukban. Gondolkozni kezdett és hosszú évek során át kidolgozott egy elméletet, amely 1912-ben végzett kísér-lese alapján a gyakorlatban is

nagyszerűen bevált. Maggia dr. ugyanis felállított egy elméletet, amelynek értelmében bárki, a leg-egyszerűbb módon konzerválhat akármilyen holttestet. A vidéki orvos 1912-ben beállított a páduai egyetemre, ahol rendelkezésére bocsátottak egy holttestet, amelyet saját, új módszerével konzervált és azután hatvannégy napig Páduában maradt. Hatvannégy nap múlva a páduai egyetem orvosprofesszorainak jelenlétében ki nyitották a koporsót és a holttest ugyanabban az állapotban volt, mint halála után egy órával. A sajtó hasábjain foglalkozott a szenzációs felfedezéssel, az érte-kezések százai védtek és támad-ták Maggia-t, aki nemsokára a páduai egyetem tanára lett és akit királyokat megillető tisztelet-tel fogadták a bolognai, bresciai és milánói egyetemeken.

Esztétika, egészség és törvényszéki orvostan.

Az olasz professzor felfedezése hatással van nemcsak az egész-ségre és a törvényszéki orvos-tanra, hanem az esztétikára is. Maggia doktor ugyanis belátta, hogy az emberi tetemek egyszerű elföldelése mennyi veszélyt rejt magában. Eltekintve attól, hogy

gazdasági vagy vallási okokból még a fertőző betegségek elhal-tak holttestét is gyakran viszik vallon a temetőbe, az elföldelés sem akadályozza meg teljesen a holttestben levő mikrobák milliói-jainak terjedését. Még a Kettős koporsóban eltemetettek holtteste is oszlásnak indul, mert összeköt-tetésben van a levegővel, amelyet mindnyájan szivunk. Ehhez járul még az egyes temetők elhelyez-kedése is, amelyek gyakran meg-fertőzik az egyébként teljesen tiszta ivóvizet. Maggia tehát úgy látta, hogy a fertőzések eikerülé-se céljából feltétlenül el kell éget-ni a holttesteket. Ám a hozzátar-tozók ragaszkodása vagy előité-lete ezt gyakran lehetetlenné te-szi és ezért Maggia arra az ered-ményre jutott, hogy Konzerválni kell a holttesteket. A balzsamozás eddigi módját esztétikai szem-pontból nem tartotta helyesnek, hiszen említettük, hogy ennek elérésére fel kell vágni a holttes-tet. Az esztétikai és egészségi szempontok mellett harmadik nagy jelentősége a találmánynak a törvényszéki orvostanban van, mert Maggia Konzerváló szere természetesen a belső részeket is teljesen épségben tartja és így a boncolás évtizedek múlva is lehet séges és hűtények kinyomozásá-nál nagy eredményekhez vezet-het.

Két liter víz és egy vegyszer.

Az új Konzerválási módszer nagy jelentősége annak egysze-rűségében rejlik. Az egészhez csak két liter víz és az a vegy-szer szükséges, amelynek össze-tételét Maggia dr. egyelőre titok-ban tartja és csak az olasz szak-köröknek mondta meg. A talá-lmány ugyanis még csak Olaszor-szágból van szabadalmazva. Maggia dr. a test négy helyén, a mellkas és a hasüregek két-két oldalán tűszúrás nagyságú lyuka-kon keresztül fél-fél liter vizet fecskendez a testbe, a koporsó fenekeén levő anyagban ugyanis illóolajok vannak, amelyek gáz alakjában a testbe hatolnak, sokat visznek magukkal és ezzel a sok leköti a rothadó anyagokat és megakadályozzák a holttest feloszlását. Maggia dr. tehát még a balzsamozás mestereit, az egyiptomiakat is tulszárnyalta.

HOGY ALL A LEJ?

1924. dec. hó 23-án 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.62 svájci frankot.

9.50 francia frankot.

37.50 belföldi magyar koronát,

36.50 osztrák koronát.

Zürichben 2.65 frankot

Párisban 9.45 frankot

Budapestben 38.000 koronát

Véres kardpárbaj Budapesten.

Gömbös öccsének és a fajvédő-bank igazgatójának lovagias ügye.

(Budapest, dec. 23.) Gömbös János földbírókos, a fajvédő-vezér testvéröccse tegnap kardpárbajt vívott Hetty Richárd bankigazgatóval, Gömbös Gyula legbizalmasabb emberével.

A párbajra üzleti ügyből támadt összeütközés adott okot. — Hetty Richárd, aki a szegedi ellenforradalmi mozgalomban mint a Prónay-különítmény egyik főhadnagya összeköttetésbe került annak idején Gömbös Gyulával, később a „Szózat” című fajvédő-lapnak lett a kiadónivali igazgatója, majd a Dunai Lloyd Bank nevű fajvédő-pénzügyi vezérigazgatói székébe lépett be. A banknak, amely hamarosan megszűnt, üzletfele volt Gömbös János is. A bukás után súlyos nézeteltérés támadt Gömbös János és Hetty között. Gömbös János azzal vádolta meg Hettyt, hogy megkárosították és kiforgatták vagyonából, majd Hetty eljárását még erősebb szavakkal bírálta meg. Hetty provokálta Gömbös Jánost. Vasárnap délelőtt folyt le a párbaj, mindössze öt másodpercig tartott. Alig mondta ki a párbajt vezető Wiesinger György őrnagy a „rajta” vezényszót, mind a két fél egymásnak rohant és elővágásból ütéssel a homlokukon súlyosan megsebesítették egymást. A segítők azonnal szétválasztották a küzdő feleket. Mindkettőjük sebe erősen vérzett. A párbaj után a felek nem békültek ki. Nagy felháborítást keltett, hogy Gömbös János orvos, dr. Posta Sándor, a kardvívás olimpiai világbajnoka volt, aki a „demokratapárt” budapesti belvárosi szervezetének az elnöke.

STANLEY MILNER

* Bus-Fekete László premierje Timisoarán. A timisoarai magyar színházlátogatás tegnap mutatta be Bus-Fekete László nagyszerű vígjátékát, „Mihályiné két leányát.” A darab kitűnő szereposztásban került bemutatásra és őszinte sikert aratott. A főszerepeket Sugár Teri, Sárközi Blanka, Fekete Irén, Darvas Ernő, Soór Jenő, Misoga László és Mészáros Béla játszották. (o.)

* A Nemzetközi Grafikai Kiállítás a nagy látogatottságra és sikerre való tekintettel még a karácsony két napján, csütörtökön és pénteken is nyitva marad a Salon Artistique helyiségeiben. A kiállított remekművek nagy része már elkelt. Használjuk fel a ritka alkalmat, hogy a még megmaradt pompás művekből szerezzünk lakásunknak örök értékű díszeket, annál is inkább, mert a kiállított művészek rendelkezései folytán az amugy is alacsony árak még jobban csökkenthetők.

Oroszországban nincsenek zavargások Trockij miatt.

(Berlin, december 23.) A Moszkvában lévő német újságírók ideérkezett távirata valótlanságoknak bélyegzi azt a jelentést, mely szerint egyes katonai csapatok Trockij miatt fellázadtak volna, vagy hogy a városokban lázadások történtek volna ki. Oroszországban teljes nyugalom van.

Aradi asztalosinasból amerikai gyáros

Tizennyolc esztendő érdekes pályafutása.

(Sajtó tudósítónktól.) Szép becsülésre méltó karriert futott meg az Északamerikai Egyesült Államokban egy Aradról elszármazott asztalossegéd. Mint ifju segéd indult el tizennyolc évvel ezelőtt és ma egy hatalmas gyárüzemnek a tulajdonosa Hacker Jenő. Az asztalosinasból lett amerikai gyáros édesapja Hacker Mór aki ma is Aradon él, annak idején Czeiler Lajos asztalosmesterhez akita tanulóknak a fiát. Amikor aztán a fiú kitanulta a mesterséget, az alig 16 éves Hacker Jenőt az édes apja személyesen vitte Münchenbe, hogy tovább tanuljon. Három évig volt a bajor fővárosban és onnan Párisba ment, ahol egy esztendőig dolgozott. Majd ismét Münchenbe került, de onnan rövid idő múlva vissza kellett térnie Aradra. Tesztolta a katonai esztendőket és újra Münchenbe ment. Innen indult el aztán a tengerentútra 1906-ban és Newyorkban telepedett le. Hacker Jenő kiváló szakembere volt munkájának és így mindig könnyen kapott „jó” munkát. Ezelőtt öt évvel egy barátjával kisebbszerű üzemet rendezett be néhány száz dollárral. Az üzem jól ment és ezért mind nagyobb helyiségekbe költöztek át, ma pedig a 353. West 49 th. St. alatt hatalmas gyárüzemet rendeztek be. Hacker Jenő gyárának munkáját ma már Amerikaszerte ismerik és ő maga szakmájában elismert tekintélyes tényező. Ennek bizonyága, hogy a legtöbb is az United Cigar Stores Co. többszáz üzletének asztalosmunkáit ő csinálta Amerika minden részében és Newyork legújabb hotelének, a Roosevelt Hotelnek összes asztalosmunkáit szintén ő végezte.

Hacker Jenőt most többszáz terítékes banketten ünnepelte Newyork magyarsága abból az alkalomból, hogy az Első Magyar Önképző Egylet 35 éves fennállását ünnepelte meg. A jubiláriumi ünnepség a Hotel Commodoreban volt, amelyre régen nem látott impozáns tömegekben vonult fel a newyorki magyarság. Hacker Jenő az egyesület egyik közbeesüléshen álló vezetője és az ő munkálkodásának nagy része van abban, hogy az egyesület sikereiben gazdag működést fejt. A banketten meleg ünnepséshen részesítették a jubiláriumi egyesület vezetőjét, a volt aradi asztalos-

inast, aki ma — rövid tizennyolc év leforgása alatt — tekintélyes gyárüzem tulajdonosa. Ebből az alkalomból az Amerikai Magyar Népszava is hosszú és meglehetősen cikkben emlékezik meg Hacker Jenőről.

A szerelet ünnepe.

Karácsonyi ünnepélyek Temesvárott.

(Sajtó tudósítónktól.) Az emberi szeretet melege ez évben is szívhez szóló karácsonyi ünnepségekben sugárzott a segélyre szoruló iskolás gyermekek és a szegény, elaggott öregek felé. — A gyárvárosi Misszió a zárdában tartotta meg ez idel karácsonyi ünnepélyét, melyen hatvan szegény családot láttak el szükségelt tárgyakkal és élelmiszerekkel körülbelül 20.000 lej értékben. Az ünnepségen, melynek fényes sikere elsősorban dr. Sztura Szt. Mártoné elnök, valamint Feld Margit és Kerschek alelnökök érdeme, Pacha Ágost püspöki helynök is megjelent.

Az ág. ev. nőegylet szintén vasárnap tartotta karácsonyi szerelet-ünnepét, melynek keretében 18 gyermeket és számtalan felnőttet láttak el szeretetadományokkal felekezetre való tekintet nélkül. Bohus Károly lelkes ünnepi beszéde, dr. Dörmé és Leyrity Árpád gyönyörű éneke — az előbbi Brandrup asszony kísérte művészi a harmoniumon — nagyban emelte az ünnepély fényét.

A Humanitas asztaltársaság 150 gyermeket látott el meleg ruhákkal és édességekkel. Ez az asztaltársaság, mely már 27 év óta fejt ki áldásos működést, ez évben több mint 60.000 lejt áldozott a nemes célra. Az ünnepi beszédet dr. Rosenthal Marcel elnök tartotta, míg Murgu elemi iskolai igazgató mondott köszönetet az asztaltársaság áldásos működéséért.

A Benevolentia asztaltársaság most tartotta második karácsonyi ünnepélyét, mely alkalommal 14 gyermeket láttak el meleg ruhával. Az asztaltársaságot Kmel Oszkár törvényszéki főtiszt alapította. A gyermekek és szülők nevében Marx igazgató köszönte meg az ajándékokat.

A román nőegylet is vasárnap délután tartotta ez évi karácsonyi ünnepségét a gyárvárosi román elemi iskolában. Az ünnepélyen

megjelent Vidrihán Szanné, az egyesület elnöknője, Coste Gyuláné, Marjan Dénesné és számos társasági elöljáró. A várost dr. Bugariu városi tanácsos képviselte. A román nőegylet áldásos működését jellemzi, hogy ez évben 140 szegény iskolás gyermeket láttak el meleg ruhával és cipővel, azonkívül 15.000 lejt juttatott szegény műegyetemi hallgatóknak és 10.000 lejt szegény öreg emberöknek. A karácsonyi ünnepély méltó volt a nőegylet működéséhez s ahhoz a magas szellemhez, mely Vidrihán Szanné, az egyesület elnöknőjétől fakad.

A Prohászka testvérek meleg emberszeretét hirdetik az évente megismétlődő karácsonyi ünnepélyek, melyeket munkásalkalmat gyermekei részére rendeztetnek. A hétfőn délután megtartott ünnepségen 165 gyermeket ajándékoztak meg ruhával, cipővel, édességekkel és játékokkal. Az ünnepi beszédet Prohászka Oszkár tartotta, aki arra kérte a szülőket, hogy szeretettel neveljék a gyermekeiket, mert csak akkor születik meg a Békesség — a béke.

Jugoszlávia és az albán forradalom.

A jugoszláv kormány jegyzékben védekezik a lázítás vádjá ellen.

Londonból táviratozzák: A Reuter Távirati Iroda megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint az angol kormány hadihajókat és csapatokat küldött volna ugy Albániába, mint Marokkóba. A jugoszláv kormány ma jegyzékben intézett az angol kormányhoz, amelyben tagadja, hogy az albán felkelést jugoszláv segítséggel szervezték volna meg. A jugoszláv kormány jegyzékében a felkelésért való felelősséget a bolsevikokra hárítja.

A mozdonyvezető tragédiája.

Agyszélhűdés a vasúti katasztrófától való félelemben.

(Brüsszel, december 23.) Tragikus módon halt meg a minap a brüsszeli—antwerpeni éjszakai személyvonat mozdonyvezetője. Mikor a waterlooi alaguton haladt át a vonat, észrevette, hogy kissé féloldalra billent a lokomotív. Rosszat sejtve, azonnal megállította a vonatot és megvizsgálta a gépet. Kiderült ekkor, hogy a gép egyik kereke hiányzik; utközben kettétört és leesett a tengelyéről. A mozdonyvezető megremült attól a gondolattól, hogy a vonatát katasztrófa érthette volna, ha idejében észre nem veszi a bajt. Ez a gondolat annyira megrázta, hogy agyszélhűdés érte: holtan rogyott össze a lokomotív mellett.

1924. december

HIREK

Szegények karácsonyfája

Igy beszélne a szegény ember, ha kérdezné valakit:

— **En félek a karácsonytól.** Valamikor, régen, szerettem a karácsonyt, ma reszketve gondolkodok rá. Elhordtam a fejem a nap tártól, nekem ne mutassa, hogy megint egy éjszakának hórihorgas lépteivel vagyok közelebb a szeretetnek és minden emberek örömeinek ünnepehez.

— **Nem, nem, szeretni én is tudok!** Hogy ki vagyok? Olyan mindég: kishivatalnok vagyok, vagy nyugdíjas vagyok, vagy fokkánt vagyok, vagy özvegyasszony vagyok, vagy az is lehet, hogy csak árva gyerek vagyok. De azért tudok szeretni. Nekem is van gyermekem, szülöm vagy testvérem, vagy feleségem.

— **Tudom én jól, mi a karácsony.** Látom én jól, lecsukott szemmel is, a tehetőseknek és a boldogoknak a karácsonyi szobáit. Látom az ő szép fényűzőit, mely nagy s gazdag és gyertyák ragyognak rajta és körülötte és alatta fénylenek a szép ajándékok. De az én karácsonyi szobámban nem lesz nagy karácsonyi és nem fognak ragyogni a gyertyák és a szép és sok ajándékok. Ott csak egyetlen ragyogás lesz: a két szememnek a könyve. Az én karácsonyom az a nap, amikor sokkal több és fájóbb könnyem csordul ki, mint máskor.

— **Nekem nincsen pénzem olyan mire, hogy örömet tudjak szerezni annak, akinek szeretnék és talán egy kis örömet magamnak is: én nem merek kinézni karácsony estéjén majd kopott szobáinknak ablakán, mert tudom, hogy mindentek világoznak és boldogok a többi ablakok és a mi szobánkban még annyira sem tudjuk megillni a szeretet ünnepeit, hogy ezen az estén igazán ne tudnánk tüteni a kályhába, hogy ezen az estén igazán meg tudnánk egyszer vacsorázni, hogy ezen az estén egy öklömmel fényűzőn meg tudnánk gyújtani néhány gyáva kis gyertyát, amit emlékeztetne arra, hogy a boldogság és az öröm nagy fényéhez nekünk is jussunk volna, ha nem lennénk koldusok. Ezért nem merek én gondolni sem arra, hogy holnap karácsony lesz...**

— **Istentisztelet az aradi ág. hitv. ev. templomban első karácsony ünnepe** délelőtt 10 órakor prédikál Frint Lajos esperes. Urvacsora, vonós négyes Fiedler Imre vezetésével; Zásborszky-Várady Margit; Hummel Aladár énekl. Délután 3 órakor: Molnár Sándor s. lelkész prédikál. Második karácsony ünnepe német nyelven prédikál és Urvacsorát oszt Frint Lajos esperes.

A német kormány újból életbeléptette a címeket.

Berlinből táviratozzák: A kormány elhatározta, hogy a címeket és rangokat ismét életbelépteti.

Nem fenyegeti Franciaországot a bolsevizmus.

Herriot miniszterelnök érdekes nyilatkozata.

(Páris, december 23.) Herriot miniszterelnök tegnap magához kérte a világsajtó képviselőit és felhívta őket, hogy közreműködésükkel vessenek véget annak — a világsajtóban megjelent — legendának, hogy Franciaországot súlyos bolsevista veszedelem és zavargás fenyegeti. A kommu-

nista párt nem jelent veszedelmet az országra nézve. A pártnak más országokban is vannak hívei, viszont megállapítható, hogy franciaországi tagjainak egyrészt elvesztette. A miniszterelnök végül arra kérte a sajtó munkásait, hogy támogassák őt pacifikáló törekvéseiben.

Karácsonyi lapunk kézbesítése.

Lapunk karácsonyi száma 48 oldalon jelenik meg. Nem előfizetőinknek egyes példány ára 10 lej lesz. Súlyt helyezünk rá, hogy a pompás tartalmu nagy karácsonyi lapot minden előfizetőnk pontosan megkapja. Kérjük tehát azokat a t. előfizetőket, akiknek a lapot nem kézbesítik karácsony reggelén, közöljék ezt azonnal a kiadóhivatallal. A kiadóhivatal a lap árát a kihordók béréből levonja és gondoskodik a példány pótlásáról.

— **A karácsony szünete.** Bucuresti-ből jelentik: A tőzsde, a bankok és a többi közintézmények holnap kezdik meg a karácsonyi szünetet, amely hétfőig, december 29-ig tart. Mardarescu hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a karácsonyi ünnepekre való tekintettel a hadsereg tiszti és legénységi tagjaira kirótt fegyelmi büntetéseket eltörli.

— **Arad püspökéből — tábori püspök.** Bucurestiből jelentik: Egyes lapok híradása szerint a kormány a megüresedett tábori püspökség betöltésénél Papp I. János aradi görög keleti román püspök személyét vette kombinációba.

— **A tábornok sajnálkozása.** Gavanescul tábornok, Timisoara parancsnokló generálisa ma magához kérte dr. Vértés Adolfot, Gessler Miksa főrabbit, Weisz Rezsőt és Klein Dávidot, a timisoarai zsidó hitközség vezetőit, akik előtt sajnálatát fejezte ki a közelmúltban lefolyt antiszemita tüntetések miatt, egyben megnyugtatta a timisoarai zsidóság vezetőit, hogy jövőre nézve a legszigorúbb intézkedéseket tette meg hasonló esetek megakadályozására.

— **Vasuti karambol Brassóban.** Brasovból jelentik: A brassóbertaláni pályaudvaron egy vegyesvonat összeütközött egy mozdonynyal. A karambolnak hat súlyos sebesült áldozata van.

— **Házasság.** Hann Ákos (Kisjenő), Grünblatt Czuczai (Arad) ifj. hó 25-én (csütörtökön) délután 4 órakor Aradon, Str. V. U. Ureche (Kismolnár-u.) 12-14. sz. alatt tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Timisoara drágít.** Timisoarán a villamos jegyek és a gáz árát újból emelte a városi tanács. Az emelt díj-szabás január elsejével lép életbe.

— **Szegények karácsonya.** Szép és megkapó karácsony-ünnepeket rendezett az aradi református nők „Lorántffy Zsuzsanna” egyesülete a városi szegényházban, ahol a 104 ápoltnak vacsorát, karácsonyfát, ajándékokat és pénzadományt juttatott.

— **Az összerombolt timisoarai kávéház kára.** Az összerombolt timisoarai Szarvas-kávéházban ma megjelent egy szakértő-bizottság, amely megállapította a károk értékét. A szakértői bizottság jegyzőkönyvét a tulajdonos panaszával felterjesztik a belügyminiszteriumba.

— **Amerikai arany Németországnak.** Newyorkból táviratozzák: A Morgan-bankhoz ma ismét 3 és fél millió dollár értékű aranyat küldött Németországnak, mint a nemzetközi kölcsön további részletét.

— **Chanuka-ünnepély Aradon.** F. hó 28-án délután 5 órakor Aradon, a Werkmeister-féle helyiségben Str. Bratianu és Str. Consistorului (Wetzer J. és Batthyány-u.) sarok chanuka-ünnepély lesz, amelyre ezúttal hívja meg a rendezőség az érdeklődőket.

— **Revolveres merénylet az uccán.** Timisoarán tegnap éjszaka Maschloga János és Maschloga Simon munkások a Hajó-uccában megtámadták Szekeres Jánost és barátait. A támadók ki akarták fosztani a két embert, akik futásban kerestek menekülést. A támadók a menekülők után löttek, a golyók azonban nem találtak. A lövések zaja a uccán körülkötő katonai őrség figyelmes lett és hosszú üldözés után a revolveres merénylőket elfogta.

MARCO
a vadállatok között.
Főszerepben a közkedvelt
Mattyasovszky Iona és
Marco az erőművész.
Péntektől az aradi
Urániumban.

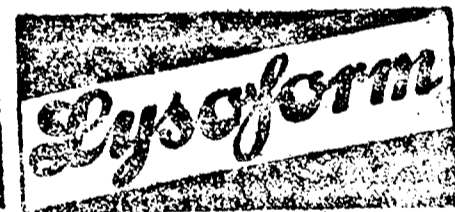
— **Tűzriadalom Aradon.** Tegnap este 10 óra tájban a tűzoltóságot kihívták a Bulev. Reg. Ferdinand 19. alá. A teljes felszereléssel gyorsarvonult tűzoltóság megállapította, hogy csak a pincében levő lakatosmuhelyben a transzformátor burkolata gyulladt ki, valószínűleg rövidzárlat következtében. Pár perc alatt oltották a tüzet.

— **Eltűnt timisoarai éves fru.** Bialta Ferenc timisoarai munkás jelentést tett a rendőrségen, hogy 18 éves János nevű fia napok óta nem jelentkezett lakásukon. Megindult a nyomozás.

— **Megakadályozott rablás.** Szecsvarian Sándor rouái vendéglős üzletébe tegnap este behatolt három felfegyverkezett egyén, akik ki akarták rabolni. A vendéglős segítségkérésére a házbeliek figyelmesek lettek, mire a támadók elfutottak. A rendőrségnek még tegnap éjszaka sikerült a támadókat letartóztatni a Józsefvárosi állomáson. A rablótámadást Taranu Demeter monostori, Babeu István szilatinai és Puja Simon uzdini születésű foglalkozás nélküli egyének követték el, akiket ma átadtak a királyi ügyészségnek.

— **Aki nyitva hagyta kofferjét.** Több lap annak idején arról írt, hogy Tötössy Dalma, az ismert művész ládáit a timisoarai központi ruhatarban feltörték s abból értékes dolgokat elloptak. A hír ebben a formában azonban téves információ alapult, mert a megjelölt vizsgálat megállapította, hogy Tötössy Dalma holmija nem a raktárházban volt elraktározva, hanem egy a telepen lévő lakóház padlásán, minden felügyelet nélkül, sőt a művész körülből 14 nappal a lopás felfedezése előtt felnyitotta a ládákat s elfelejtette azokat újból lezárni, úgy hogy a tettesnek könnyű dolga volt. Az ellopott értéktárgyak közül a nyomozás folyamán többet a Sternberg-féle üzletben megtaláltak.

— **ELEGANS NŐI táskák, uti készletek, bőröndök, pénztárcák, manikűr és fésű készletek, elegáns női és férfi erkyők, hó és sárccipők nagy választékban, Iuliu HEGEDÜSNÉL, Aradon.**

— **Gazdátlan gyűrű.** Tegnap este az aradi színház előtt egy arany gyűrűt kintél eladóra a járókelőknek egy férfi. A rendőr igazolásra szólította fel és kiderült, hogy az illető Juhász Mihály aradi lakos, aki a gyűrű eredetere nem tudott kielégítő választ adni. Juhászt a rendőrségre kísérték és megindították ellene az eljárást. A lefoglalt gyűrű vastag arany, gyémánt kövel. Igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrségen.

— **Megtámadott rendőr.** Creclunas Mihály szolgálatot teljesítő aradi rendőr tegnap este késsel megtámadta Simon István napszámos. A rendőrnök csak nehezen sikerült veszedelmes helyzetéből megmenekülni és az összegyűlt közönség segítségével ártalmatlanná tette a garázda embert. Simon Istvánt a rendőrségre kísérték ahol itasságával védekezett. Hatósági közeg elleni erőszak camén megindult ellene az eljárás.

— **Karácsonyfadiszok Kerpelnél**
— **Hócipő, sárccipő javításokat** sürgősen végez Szántó Dezső Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 7. sz., Fischer Eliz-palota. Jutányos árak.

Papirárunk karácsonyra Sándor hírlapjában, Arad.

Karácsonyi számunk 48 oldal lesz.

— Orgazda cigány Az aradi államrendőrség ma letartóztatta Farkas Sándor cigányt, akiről kiderült, hogy lopott lovakkal kereskedett. Átkísérték az ügyészség fogházába.

— Egy betörő agyonlőtte üldözőjét. Budapestről jelentik: A Budafoki úton két betörőt tettenérték a Kókay fivérek. A betörők megszöktek, amire a fivérek üldözni kezdték őket. Közben sikerült Kókay Károlynak az egyik betörőt letépérni, aki revolvért rántott elő és belelőtt Kókay szájába. Kókay Károly azonnal meghalt.

PattásPatachon

legújabb szereplése pántektől az aradi Apollóban.

— Elítélték egy budapesti könyvnyomatos szerkesztőt. Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék Liptófalvy Istvánt, aki egy könyvnyomatos lap szerkesztője, hat heti fogházra ítélte azért, mert az 1922. évi választások alkalmával az utódállamokbeli magyar lapoknak a választásokról tudósításokat küldött, amelyek — azt állapította meg a bíróság — vételenek a magyar nemzet megbecsülésének védelmére fennálló törvények ellen.

— Képeskönyvek, román, magyar, német és francia újdonságok, albumok, téntartók és egyéb disztárgyak, új hangjegyek, írómappák, festmények és rézmetszetek legnagyobb választékban Kerpel Izsónál, Arad.

— Január 6. Az Aradi polgári jótehető nőegylet estélye az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— Az AMTE nagy bálja közbejött akadályok miatt nem dec. 31.-én, hanem január 17.-én lesz megtartva Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében. Aki tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentsek Maidt Emil cégnél Grosz Antalnak.

— Heilás-bál január 31.-én Aradon.

Anna Pavlova férjhez ment.

Anna Pavlova, az orosz balett kultúrájának nagyszerű jelensége volt és a nagynevű orosz táncosok sorában is európai hírnév dolgában a legkiválóbb, aki művészetén kívül szépségével is hódított az ő és újvilág színpadjain és koncertpódiumain. A művésze valahogy egyénit jelentett s ha nem is tartozott a tánc reformereinek sorába, valahogy középuton állt a régi ornamentális balett merevsége és a modern tánc teljes szabadsága között. S valamiképpen középutat jelentvén a kettő között, a klasszikus balett formáit sok új figurával gazdagította. Sok esztendői siker és diadalok után most Anna Pavlova bucsút mond a művészetnek és a családi életben keresi békés megpihenést. A családi életben, amelyet most kezd el André Dernide-del, a partnerével. S most Anna Pavlova nem tartozik a serdülő lányok sorába, jótékony szívvel mindjárt gondoskodik róla, hogy családi élete ne legyen hiájával a családnak. Páris-

ban telepedik meg, ahol tízenöt menekült orosz gyerek ellátásáról fog gondoskodni. Anna Pavlova aki művészetében, sikereiben

egyképpen szerette a nagyarányu dolgokat, úgy látszik, jó szívével és családi életében is ragaszkodik ehhez.

Trónok monumentális művésze.

Hogyan gyakorolta uralkodói jogát Ferenc József. — A volt monarchia néhai császára mint államfő és mint ember.

(Budapest, dec. 23.) A volt monarchia néhai uralkodója, I. Ferenc József politikai és magánleveleinek közlése véget ért. Ez alkalommal az egyik budapesti lap, amely a közlés jogát annak idején megszerezte, érdekes jellemzését adja a néhai császár- királynak, a melyet itt közlünk:

„Greisenalter“.

Elkísértük Ferenc Józsefet születésétől a kilencvenes évek közepéig, amíg az irattárak a kutató számára hozzáférhetőek, amíg azt a levéltár anyaga törvényesen megengedi. Kísértük a sajátmaga hívogató szava nyomán, hallgattuk, mit mond ő magáról, az emberről és uralkodóról. Kevéssel utóbb, hogy az irattárak elhallgatnak, megszűnik Ferenc József is szerepelni és cselekedni, mint az a világos öntudatu, önkényes akaratú személyiség, aki addig volt. Jóformán ugyanakkor, amikor a közléseink terjednek, kezdődik Ferenc József számára a „vétség“, a „Greisenalter“, amelynek közlekedését már oly korán, 43 éves korában érezni vélte. Ekkortól fogva kiesik kezéből a Kormánypálca, nem uralkodik többé igazában. De azért nem enyhül ezzel a személyi uralom a monarchia két országában, az uralkodás módja. Csak éppen, hogy a császár személye, az előregedett Ferenc József igazi akarata helyébe egy hivatalnok, magas katonai és udvari klikk lép, amely a régi rutin és tradíció parancsának, mint egy élő parancsszónak engedelmeskedve, személyeiben folyton, de lényében sohasem változva, forgatja a két ország sorsát tovább „készen levében“. Ezen a csoporton belül gyakran siket harcok folynak le: Ferenc Ferdinánd és udvara akarnak betörni a maguk problematikusság, csak manapság megértett terveikkel. De ez nem sikerül. Folyik minden tovább az agg császár körül, az elaggott birodalmi várban, mint egy elvarázsolt kastélyban, míg odalenn, az utolsó két évtizedben különös hévvel, mohósággal nekilendült élet és fejlődés feszegeti korlátait. A világháború, uralkodásának legnagyobb, végzetes eseménye, jóformán tudta és beleegyezése nélkül tör ki a szerb hadüzenet folytatán, — amivel azonban csak azt az élettrajzi tény akartjuk megemlíteni, hogy uralkodása végén, működése egyre inkább üres aktualitizációvá, pepecséléssé válik és az igazi kormányzás egyre inkább kicsuszlik kezéből.

Ami a monarchiával megeseft, abban ugyancsak része van az ő felelősségének is. Amíg teljes erőben volt, addig ő kormányzott Ausztriában és Magyarországon, az ő akarata érvényesült annyira, amennyire egy ember akarata, még ha a legmagasabb polcon ül is, egyáltalán érvényesülhet a történelmi erők közepette... Ferenc József írásainak e válogatott sorozata nem mutatja őt tulajdonképpen másnak, mint aminek minden figyelő és elfogulatlan ember ismerte. Tudtuk azt is róla, hogy amennyire csak lehetett, ragaszkodott a császár-módra való személyes uralomhoz.

Aki tényleg uralkodott.

... De bármennyire sejtette mindenki, hogy a kemény császár nem elégszik meg azzal a szinleges, tisztos szereppel, amit a modern alkotmányos forma juttat az uralkodónak, mégis meglepetés ez írásokból az a tanulság, mennyire személyesen kormányzott ő maga a két országban. Mindenbe beleszólt, mindent ellenőrzött, irányított, mindenről jelentést kért és mindenben diktált, ami fontosabbnak látszó előfordult birodalmában. Irásztaláról, táviratokkal intézkedett, akár egy kellemetlen interpellációról volt szó, akár egy nyugtalanító külpolitikai hírt olvasott az újságban, akár egy nagyobb bank ment tönkre. Ő maga volt a maga kancellárja, miniszterelnöke, személyes akaratát diktálta rá két országára, olyan mértékben, amilyenre a modern korban alig van még példa: ezt látjuk kibontakozni, legkülönösebb tanulságként, ebből az íráskötegből. — Ahhoz, hogy ennyire személyesen uralkodjék valaki, érteni is kell a dolgokhoz. Ferenc József értett is a kormányzás gépezetéhez. Kitünő emlékezőtehetsége, pontosága, kötelességtudása, ítélletének egészséges volta bár nem emelkedett soha a józan belátás szintje fölé, tökéletes hivatalnokká avatta és ő így is fogta föl a dolgát, uralkodó-hivatalnok volt bonyolult kettős birodalma többi hivatalnokai fölött. Ez az után megvonja a képességeinek korlátait is. A részletek mesterességét a kormányzat minden ágában nagyszerűen érti, meg is tudja találni a nekivaló embereket, akikben megbízhat, de nagy, történelmi pillantása nem volt, hiányzott szellemi és lelki szervezetéből a lángész isteni szikrája. Ugy mondták, nem szerette az igazán nagy-

tehetségű vagy éppen zseniális embereket, ha rájuk is fanyalgott néha. E véleményét azonban megcáfolja ragaszkodása Andrásy Gyula grófhöz, Tisza Kálmánhoz és Tisza Istvánhoz. Hanem ez a tartózkodása talán előnyére volt a bonyolult viszonyú monarchia oly hosszú, nyugodt kormányzásában, de utána sietette is a birodalom vesztét, amikor olyan idők jöttek, hogy merészebb, nagyobb pillantású akaratton, engedésre lett volna szükség...

A király mint ember.

Embernek, minden szürkesége mellett is, csodálatos jelenség volt Ferenc József. A kedves, bájos, tehetséges gyerekből, rögtön az a katona-hivatalnok pattant a trónra, akinek azután ismertük. Nem volt érzése, gyöngéje, csak „kötelességei“ voltak. Kötelességtudása, hivatásának tudata elviseli hatóvé tette neki azt a megrázó tragédiát, amibe más az eszét vesztette volna. Talán kétségtelen rendkívüli méretű akaratával szegződött szembe a sorssal, kiirtott magából minden egyénit, hogy tovább, minden rettenetesre elkészülve, tovább teljesíthesse azt, amit kötelességének tartott. Ha így volt, erre az erőfeszítésre szerencsésen születte, mert oly kevésbé volt meleg, érzékeny, megértő, differenciált természet, a mennyire csak lehet...

De ha egyszerű volt is vonalaiban ez a természet, nem tagadhatjuk, hogy monumentális volt. Épp az a mindenben egyszerű, normális voltában is nagyvonalu természet — az, ami alakját még is érdekessé teszi. Közléseink során már rámutattunk arra a hasonlóságra, ami Ferenc József és XIV. Lajos között van. Mindkettőnél az az egészséges közepszer, a hagyomány által való megkötöttség — és mégis a monumentalitás, amely mind a kettőnél, különösen onnan ered, hogy uralkodói méltóságukat bímulatatos bizottsággal érezték és ösztönös művészettel tudták érvényesíteni.

A Ferenc József személyéről áradó presztizs, amely haláláig, minden kudarc, birodalmának folytonos hatalmi gyengülése ellenére is, folyton csak növekedett Európaszerte, kétségtelenül alakjának e monumentális voltából és uralkodói lényének oly hibátlanul biztos gyakorlásából eredt. Most, amikor ezek a nagy uralkodói alakok már anakronizmusok — és Ferenc József talán az volt már életének vasó szakában — érdemes megőrizni egy ilyen alakot a történelem panteonjának, különösen akkor, ha az korunk történetének oly fontos tényezője volt.

Kacagó műsor

osüörtökön utoljára az aradi Urániában.

Könyvújdonságok karácsonyra Sándor hírlapírójában, Arad

**Évi kabátokban,
bundák**

NAGY OCCASSIO „PARIS” Modellházban,

**ARAD, városházával
szemben. Rudolf Messe 9408**

MOZI

xx Csütörtökön utoljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Bányatüz” című nagyszabású filmdrámát. A szerepeket Lyane Haid és Carl de Vogt alakítják. Az előadások rendes helyárak mellett 3, fél 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

xs Patt és Patachon — „A kis táncosnő.” Péntektől vasárnapig új Patt és Patachon vígjátékot vetít az aradi Apolló mozgószínház. „A kis táncosnő” című 6 felvonásos film-~~nek~~ háttérben bájos szerelmi történet fejlődik, bonyolódik, mialatt Patt és Patachon az előtérben újabb és újabb trükkökkel tartják állandóan a figyelmet.

xx Az előadások csütörtökön és pénteken az aradi Apollóban és az Urániában 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Az aradi Uránia utoljára vetíti csütörtökön a nagyszerűen összeállított vígjáték-műsort. Több rövidebb, hosszabb, egy kétfelvonásos vígjáték-száger szerepel ez alkalommal utoljára az aradi Uránia mozgószínház műsorán.

xx „Harc a vadállatok között.” Az aradi Uránia mozgószínház legújabb slágerfilmje az a szenzációs 6 felvonásos filmdráma, amelyben Marco, az eróművész és emellett Matyasovszky Ilona, az immár világ hírnagy magyar filmdiva játszik nagyszerű együttes keretében a vezető szerepeket. A megható cirkuszdrámát pénteken mutatja be az aradi Uránia mozgószínház és vasárnapig tartja műsorán.

xx Karácsony előestéjére való tekintettel az aradi Apolló és Uránia mozgószínházakban szerdán nem lesz előadás.

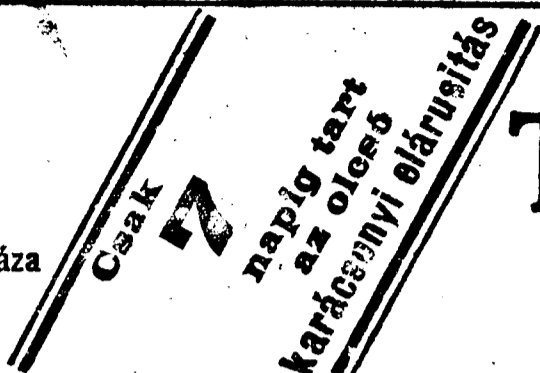
xx A „Bolygó hollandi” az aradi Lux-mozgóban. Az aradi városi színházban működő Lux-mozgó óriási áldozatok árán Aradra hozta a „Bolygó hollandi, vagy a Kisérthajó” c. filmremekét. A grandiózus film világsikert aratott és érdekesnek tartjuk közölni egy pár világglap kommentárját, amelyeket a film premierjén írtak. „Le Matin” (Páris): El kell ismerni, hogy a filmművészet a „Bolygó hollandi” vászonra vetítésével felülmúlt minden várakozást. „Times” (London): „A bolygó hollandi” megrázza idegeinket és bámulatba ejt bennünket. „Il Popolo” (Róma): A mi filmiparunk figyeljen és nyissa ki szemét... A kolosszális film két részből és 16 felvonásból áll. Az első részt 25-én és 26-án, csütörtökön és pénteken mutatja be a Lux-mozgó, a második rész 27-én és 28-án, szombaton és vasárnap kerül bemutatásra. Előadások: délután 3, 5, 7 és este 9 órakor. — Szerdán délután fél négy órai kezdettel nagy gyermekelőadás, színe kerül a „Bolland Istók” bohózat, kitűnő színészekkel a szerepeket. A színpadon díszes karácsonyfát állítanak és a gyermekek között értékes karácsonyi ajándékokat osztanak ki.

Az aradi „FEHER KERESZT”-ban ma és minden este szenzációt keltő attrakciók.

Rudolf Messe 7027

SOMLÓ

divatkülönlegességek nagyáruháza

TESTVÉREK

Arad.

9011

Országok harca: a Habsburg-ékszerekért

Milyen ékszereket vitt el Károly exkirály Bécsből.

(Bécs, dec. 23.) Egy párisi távirat híriül adta, hogy Zita excsászárnő feljelentést tett a madridi rendőrségen egy ottani ékszerész ellen, aki szerinte törvénytelen uton jutott bizonyos koronaékszerek birtokába. A párisi jelentés alapján az osztrák szociáldemokraták párt most már a parlamentben akarja felvetni a kérdést, vajon milyen ékszerekről lehet szó, IV. Károly pusztán magánékszereit vitte-e magával Svájcba, a vagy a hatalmas értékű állami ékszereket is. Ezekért az ékszerekért Olaszország folytat küzdelmet Ausztriával, mivel az ékszerek egy része a különböző régi olasz fejedelemségekből származik. — Mindaddig a megegyezés Ausztria és Olaszország között nem sikerült, az osztrák szociáldemokraták most a felvetendő kérdés tisztázásával ezt a vitát is meg akarják oldani.

Eokartsant Schager Albin báró, a Habsburgok vagyongazdálkodója a párisi jelentéssel egyidejűleg a Neues Wiener Journalban közzétette azoknak az ékszereknek listáját, amelyeket néhai IV. Károly magával vitt és ebből a listából kitént, hogy néhány szerb és magyar vonatkozású ékszer is volt közöttük, amelyekre Jugoszlávia és Magyarország éppugy igényt tarthatna, mint Olaszország a boszniai és flórenci ékszerekre. A békeszerződés is elismerte az egyes államok jogát a nemzeti ékszerekre, mindaddig azonban semmiféle intézkedés az osztrák állam részéről nem történt. Olaszország most fel akarja hívni a többi érdeelt államokat, hogy támogassák akcióját s szerezzék vissza a Habsburg-ékszerek közül azokat, amelyekhez jussuk van.

Csak 10 lejbe kerül lapunk karácsonyszama

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA! — (Dec. 23.) Belgrád 1087—1107, Bucuresti 376—380, London 345 ezer, 347.000, Páris 3945—3965, Prága 2200—2220, Milánó 3141—3157, Newyork 72.860—73.440, Bécs 103.05—103.55.

— Felemelték a cukor árát. Bucurestiből líviratozták: A kormány gazdasági delegációja tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták a cukor árának felemelését. A petroleum-termékek vámszabályait többször emelték. Ezt a delegáció nem engedélyezte. Ezt azzal indokolta meg, hogy a petroleumtermékek árai emelkedő tendenciát mutatnak. Továbbá elhatározta, hogy a nyers petroleum kiviteli tilalma továbbra is érvényben marad.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Keresünk

belső gazdaságban jártas kettős könyvelésben mérlegképes nőtlen

s z á m t a r t ó t.

Szalárdi Gazdaság
központi irodája Oradea-Mare
Zöldfa-utca 14. 7051

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.65, Párisban 9.45 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec. 23.) Francia frank 10.50, svájci frank 38, dollár 193, dinár 2.80, szokol 5.80, lira 8.20, angol font 920. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 365, Prága 5.96, Zürich 38.10, Milánó 8.40, London 925, Páris 10.60, Newyork 194, Belgrád 2.85.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Dec. 23.) Amsterdam 208.60, Newyork 515.75, London 2430, Páris 27.80, Milánó 22.17.50, Prága 15.62.50, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.75, Bucuresti 2.65, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.75.

Karácsony előestéjére való tekintettel az aradi

Apo lo és Uránia színházban szerdán az előadások nem tartatnak meg.

ZÜRICHI TŐZSDÉZÁRIAT. (Dec. 23.) Amsterdam 208.60,

Newyork 515.75, London 2428, Páris 27.75, Milánó 2210, Prága 15.62.50, Budapest 0.0070.37.50, Belgrád 7.74.50, Bucuresti 2.65, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.50.

BÁNYATÜZ

csütörtökön utoljára az aradi APOLLOBAN.

BUCURESTI TŐZSDÉZÁRIAT. (Dec. 23.) **Kifizetések:** Páris 10.60, London 922, Newyork 195, Milánó 8.40, Zürich 38, Bécs 0.0027.90, Prága 5.95. — **Valuták:** Napoleon 730, aranyárka 46, leva 1.30, török lira 1.05, angol font 900, francia frank 10.70, svájci frank 37, lira 8.60, drachma 3.20, dinár 2.90, dollár 193, lengyel marka 0.000035, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0027.50, szokol 5.75.

Rudolf Messe 7034.

A tudományos világ által elismert legjobb, legfokozottabb és legolcsóbb

fertőtlenítő szer a

SALAN

Minden bajtól, fertőző betegségtől megóv. Iszadságot és minden más kellemetlen szagot megszüntet.

Kristálytisza, nem mérgező, teljesen szagtalan.

Kapható minden gyógyszertárban és drogueriában.

Gyár és központi iroda

SALAN Vegyipari

TIMISOARA, II. Piata Badea C. (Széna-tér) 2. = Telefon 18

Négyen leendőltt árak női és leányka kabátokban

PLESZ

légiónti ruháruházban, Arad, a esküvés hátsó bejárattal szemben. - Kérem a címre figyelmet.

15% engedmény december hó 31-ig. Kérem kárakatalm megtekintését.

Karácsonyi és újévi ajándékok szolgáló márkás illatszerek: Cotty, Houbigan, Piver Roger & Gallett és egyéb piperecikkek nagyválasztékban kaphatók VAS drogériában, Aradon

Ken-Szabó József csinosan berendezett Transylvánia kávéházában

karácsony első napjától mindennap este 9 órától kezdve szeszáción keltő tréfák, bohózatok, bluetek, duettek és szölk. Válogatott nívós sláger számok. Tányérozás nincsen

Houbigan Cotty parfümök és puderek nagy választéka: Székelynél, Arad, Bohus-palota Rudolf Mosse 9461 10171

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjít szavak szerint számítjuk. - Minden szöveghirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. - Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. - A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. - Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. - Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. - A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szövegét, amelyek tartalmában logika eredet alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazások.

LAMPAERNYÖK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 300

UTAZÓK akik keresett cikkel kívánnak megtekintkezni jelentkezzenek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6974

KIFUTÓLEANYT és fiút felvesszünk Sándor hírlapiroda Arad. 10171

TANÍTÓNŐ háztartásnőnek öreg urhoz vagy urnőhöz, vagy anyahelyettesnek ajánkoz. k. Arad, Calea Saguna 162. 7125

Vétel és eladás.

RÉGI TEAS service, régi csipkék, szövött gobelin képek, antik komód, árde-rob szekrény, nagy ebédlő szőnyegek, perzsa szőnyegek, damaszt asztalné-
műek, ezüst evőeszközök, hintaszék, női fehérneműk, különböző butorok, festmények, gyermekjátékok, dísz tárgyak, kézmunkák, szalónok, tükrök, fotelek, nutria bunda, szőrmék, réz és vaságyak, gyermekágyak, Biedermayer asztal stb. eladó Arad, Str. Consistorului 12. (Batt-hyány-u.) I. em. jobb. 1000

ELADÓ 5 drb. vastartány 1000 literől 3000 literig. Egy 500 kgos tízedes mérleg. 1 drb. homokfutó jutányos áron. Megtekinthető Arad, Bulv. Reg. Ferdinánd 58. (Boros Béni-tér.) 7124

MAJDNEM UJ fődeles hintó eladó. Megtekinthető Hídvégly kocsijárosnál Arad, Calea Bihorulul. 7118

GILETTEK, borotválkozó ecsetek és tá-
lak, Crémek és szappanok Székelynél Arad, Bohus palota. 10171

SZŐNYEGEKET, butorokat, ékszereket antik tárgyakat, dísz tárgyakat bizomány-
ba vesszük. Str. Consistorului 12. (Batt-hyány-u.) I. em. jobb. 1000

NAPTÁRAK vízszintelésítőknak legol-
csóbban Sándor hírlapirodában Arad, Hájós gyógytár mellett. 10159

JÓKAI műveit keresünk megvételre. Sán-
dor hírlapiroda Arad. 10163

EREDETI Alfa tejfőzőgépek és alkatr-
szek, teigazdasági eszközök kizárólag Magyar Perencnél Aradon, Str. Roma-
nului 5. 16135

LEGSZEBB Karácsonyi ajándék tisztáfa
farkas 6 hetes kölyök kutyák eladók.
Bővebbet Bauer Gyula üzletében Arad.
7108

- Művészi fénykép felvételek. -
Aquarellek és nagytások a legszebb
- kivitelben eszközöztetnek. -

Olcsó ékszerelárusítás Waldmann-nál,
elkülöztetés miatt Karácsonyi aján-
dóközök figyeljék a kirakatokat

SAMUIL WEISZBERGER SUCCESOR
ARAD, BUL. REG. MARIA (Andrássy-tér) 5b. Nagyban eladás és iroda II. udvar.
-Ajánlja legfinomabb liqueur, cogaac és rumkülönlegességeit, valamint gyümölcs-
pálinkáit és borait. Eladás nagyban és kicsinyben. A legszebb karácsonyi ajándék.
7099

HAJÓ TEA
védjegyü
TEA
6788
illata és ize felülmúlhatatlan.
A három legjobb minőség: 74-220-55 szám.
Iroda és lerakat:
"CORABIA" S. A. R.
Bukarest, Str. Matei Millo 8. Rador No. 2487.

Különféle.

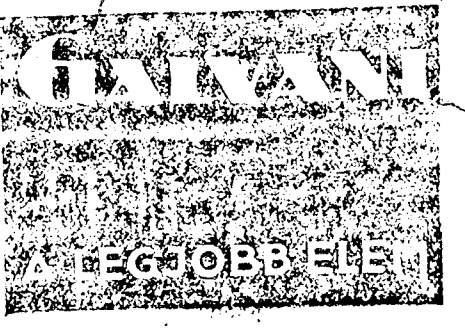
KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREK-
HEZ! Özv. Csordásné 81 éves nyom-
rék nő kéri a nemesszivü embereket öt
bármivel segíteni Lakik Arad. Str. Ba-
ritiu (Rákóczi-u.) 14. sz. ajtó 4. 500

ELVESZETT 21-én egy fiatal spitzku-
tya, mely „Soli” névre hallgat. Megta-
láló illő jutalom ellenében vigye Wallin-
ger hirdetőjébe Arad. 15124

ELVESZETT 1 női arany karóra 6 drb.
brilliáns kövel. A becsületes megtaláló
illő jutalom ellenében adja le az Octo-
gon dohánytözsdeben Aradon. 429

Rudolf Mosse 9492
50 lóerős
német gyártmányu öt tonnás
teherautó
üzemképes állapotban, új gumikkal eladó.
Cím: Gárdos és Bornstein, Arad,
Str. Eminescu 49. 10169

Steinitzer Dezső fotóműntéze-
te Arad, Bul.
Reg. Maria 20

Gyártja:
Galvani-gyár,
TIMISOARA.

Rudolf Mosse 9503
Erdély-bánsági műbutorgyár ke-
res szakképzett elsőrendű
művezetőt.
Csak nagy gyakorlatu, minden
irányban bevált kiváló erők jöhet-
nek számításba. Körülírt ajánlatokat

„Renaissance” jelige alatt Rudolf
Mosse, Arad, továbbit. 10171

Brilliáns,
arany órák és ezüsttárgyak
legolcsóbban beszerezhetők
Feiner óra ékszer-
áruházában,
Arad, Str. Bratianu Weitzer
János-ucca) 3.
Ezüsttárgyakért, brilliánsért,
arany és ezüstért a legmaga-
sabb napi arat fizetek. 10087

Erdőkitermeléshez
társ kerestetik,
aki 300,000 lej tőkével ren-
delkezik. Ajánlatokat, me-
lyeket az Aradi Közlöny
kiadóhivatala továbbit.
„Bükk, Gyertyán és Tölgy” jel-
ige alatt kérek a kiadóba. 7123

Ujságmakulatura
5 kgr.-os cso-
= magokban =
kapható a kiadóhivatalban

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál Arad, Str. Emi-
necsu 28-30.
(v. Deák F.-u.) ahol kizárólag angol és brünni férfi szöve-
tek, szabókellékek állandó nagy raktára van.

Legolcsóbb és legjobb fornérok, lemezek, széklapok és keményfák beszerzési forrása
LUDOVIC FISCHMANN Timisoara, Fabrica Spaiul Pones Orouanul (Klapka-sor) 8. alatt különleges és tengerentuli, valamint
hazai fornérok gyári raktára, lemezek és széklapok, keményfák állandó detail és engros eladásai. Vátszrol
állandóan dió, eseresznye, körte, hárs, tepoly; éger, tölgy és kőris rönköket. Rudolf Mosse 7035